

WIJZIGINGSOVEREENKOMST REGIO DEAL ZEELAND

Partijen

1. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw Carola Schouten, hierna te noemen: LNV;
2. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer drs. R.W. Knops, hierna te noemen: BZK;
3. de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven;
4. de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer;
5. de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw T. van Ark.

Partijen 1 tot en met 5 hierna te noemen: Rijk;

6. Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, handelend in de hoedanigheid van bestuursorgaan namens deze: de heer J.M.M. Polman, hierna te noemen: de Provincie of de Regio;

Partijen 1 tot en met 6 hierna gezamenlijk tevens aan te duiden als Partijen.

Overwegingen:

1. De Financiële-verhoudingswet regelt de financiële verhoudingen tussen het Rijk en decentrale overheden;
2. In 2018 heeft de Algemene Rekenkamer ("ARK") de onder de decentralisatie-uitkering verantwoorde uitkeringen nader onderzocht;
3. Op 15 mei 2019 heeft de ARK in het Verantwoordingsonderzoek 2018 gemeentefonds en provinciefonds kenbaar gemaakt dat uit onderzoek is gebleken dat er diverse decentralisatie-uitkeringen bestaan, waaronder die voor de regio deals ("Regio Deals"), die soms op gespannen voet staan met de beleids- en bestedingsvrijheid van decentrale overheden die een dergelijke uitkering kenmerkt;
4. Met Regio Deals worden integrale maatschappelijke opgaven in de regio in partnerschap tussen Rijk en regio opgepakt;
5. De ARK constateert dat het Rijk voorwaarden stelt aan de decentralisatie-uitkeringen ("DU's") en perkt zo de beleids- en bestedingsvrijheid van de decentrale overheden in;
6. Het Rijk beoogt in de Regio Deals geen voorwaarden te stellen. Er wordt beoogd in gezamenlijkheid inhoudelijke doelen te bepalen (door de regio geïnitieerd) en enige nadere afspraken te maken, waarbij dit niet als voorwaarde geldt. Daarom hebben het ministerie van Financiën (hierna te noemen FIN) en BZK (= fondsbeheerders) en LNV gezamenlijk bezien hoe de constatering van de ARK in het Verantwoordingsonderzoek 2018 kan worden geadresseerd;
7. Tegen die achtergrond hebben BZK, FIN en LNV met betrekking tot de tweede tranche Regio Deals 2019 een format opgesteld om te bepalen of middelen als decentralisatie-uitkering verstrekt kunnen worden: een format dat "DU" proof is;
8. De Regio Deals van de eerste tranche uit 2018 (Rotterdam-Zuid, Brainport Eindhoven en Zeeland) zijn reeds deels uitgevoerd, maar moeten ook nog voor een deel worden uitgevoerd;
9. Aan de provincie Zeeland is in 2018 en 2019 reeds € 22,4 miljoen van de € 35 miljoen beschikbaar gesteld;
10. Voor het deel van de Regio Deals 2018 eerste tranche dat nog moet worden uitgevoerd, is de wens geuit om die Regio Deals voor het nog uit te voeren deel in lijn te brengen met de bevindingen van de ARK;
11. Mede ingevolge artikel 12 van de Regio Deal Zeeland, welke als **bijlage 1** is aangehecht, kan deze Regio Deal met instemming van alle Partijen schriftelijk worden gewijzigd;
12. Partijen wensen door middel van deze wijzigingsovereenkomst ("Wijzigingsovereenkomst") de inhoud van de Regio Deal Zeeland zo te wijzigen, dat deze Regio Deal voor zover deze nog moet worden uitgevoerd DU proof is.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1 – Wijzigingen

Mede met inachtneming van artikel 12 van de Regio Deal Zeeland worden de volgende overwegingen en artikelen van deze Regio Deal krachtens deze Wijzigingsovereenkomst als volgt gewijzigd:

Wijzigingen algemene overwegingen

Overwegingen 3 tot en met 6 komen te vervallen en worden vervangen door de volgende overwegingen 3 tot en met 10:

3. Regio Deals hebben tot doel om de regionale opgave aan te pakken. Hierbij wordt samen gewerkt tussen vakdepartementen, decentrale overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Voor de aanpak van deze regionale opgaven stelt het kabinet middelen beschikbaar uit de Regio Envelop.
4. Deze integrale en gezamenlijke aanpak is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
5. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het einde, maar slechts het begin van de samenwerking.
6. Regio Deals gaan om meer dan alleen de inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de in de regionale opgave gestelde ambities en doelen te bereiken.
7. Regio Deals leveren daarmee een bijdrage aan welvaart in brede zin.
8. Met deze Regio Deal geven Partijen commitment aan een nieuwe manier van samenwerken. De Regio Deal is een 'coproductie' met bestuurlijke en triple helix partners, waarbij het primair gaat om het samen oplossen van regionale vraagstukken. In dit samenwerkingsverband maken Partijen wederzijdse afspraken over de aanpak van de regionale opgave, ieders (financiële) bijdrage daaraan en het gezamenlijk volgen van de voortgang. Partijen hebben de intentie om op reguliere basis samen te komen om de aanpak, bekostiging en voortgang te bespreken.
9. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten en inzet en aanpak zijn op initiatief van de Regio en in gezamenlijk overleg tussen Rijk en Regio tot stand gekomen en hebben niet als doel eenzijdig vanuit het Rijk voorwaarden te stellen en (financiële) consequenties te verbinden aan de uitkomsten.
10. De middelen uit de Regio Envelop worden beschikbaar gesteld als een decentralisatie-uitkering aan de provincie Zeeland. De Financiële-verhoudingswet schrijft voor dat daarbij sprake is van beleids- en bestedingsvrijheid. De decentralisatie-uitkering wordt beschikbaar gesteld aan een openbaar lichaam dat aldus zelf de inzet bepaalt van de verkregen middelen.

Wijzigingen artikelen

Artikel 2 – Doel

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Partijen richten hun samenwerking in de Regio Deal Zeeland op de volgende thema's:

1. *Kennis en innovatie*: het versterken van de innovatiekracht op het gebied van economische structuurversterking, het verbeteren en verbreden van innovatie- en startup voorzieningen en het verstevigen van het groen onderwijs in Zeeland en het bètaonderwijs en -onderzoek in Zeeland.
2. *Versterken van de leefbaarheid*: het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad en het vergroten van de leefbaarheid van de binnensteden, het verbeteren van de bereikbaarheid van scholen voor leerlingen/studenten, het versterken van de regionale arbeidsmarkt, het realiseren van een kwaliteitsimpuls voor de Zeeuwse kust, het verbeteren van cultuurvoorzieningen en het behouden van voortgezet onderwijs in Zeeuws Vlaanderen.

3. *Versterken voorzieningen voor bedrijven*: investeren in toekomstbestendige duurzame bedrijventerreinen en innovatieve circulaire toepassingen.

Artikel 3 – Bestuurlijke afspraken inzet Regio Envelop

Artikel 3 komt te vervallen.

Artikel 4 – Beoogde resultaten

In artikel 4 lid 1 wordt "Partijen beogen met de Regio Deal Zeeland en het Investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling 2.0 de volgende resultaten te behalen per thema" vervangen door en gewijzigd in:

Partijen beogen met de Regio Deal Zeeland de volgende resultaten te behalen per thema:

Artikel 5 – Uitgangspunten beschikbaar stellen middelen Regio Envelop aan de Provincie door LNV

Artikel 5 (*Uitgangspunten beschikbaar stellen middelen Regio Envelop aan de Provincie door LNV*) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 5 - Gezamenlijke financiële bijdragen voor de Regio Deal Zeeland

1. Het realiseren van de in artikel 2 genoemde doelen, vraagt volgens Partijen de volgende gezamenlijke indicatieve inzet van financiële middelen verdeeld aan de hand van de in dat artikel genoemde thema's:

<i>Thema's Kennis en Innovatie</i>	€ 21,00 mln.
<i>Thema's Versterken van de leefbaarheid</i>	€ 43,30 mln.
<i>Thema's Versterken voorzieningen voor bedrijven</i>	€ 12,00 mln.
Totaal	€ 76,20 mln.

2. Partijen spreken af daarvoor de volgende bijdragen te doen voor de aanpak van de regionale opgaven van Zeeland en de in de artikel 2 genoemde doelen van de Regio Deal Zeeland:
  - a. LNV reserveert € 35 miljoen inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als Rijksbijdrage;
  - b. de Regio spant zich in een bijdrage van € 41,2 miljoen te leveren.
3. Partijen hebben de intentie de bijdrage uit de Regio Envelop en de bijdrage van de Regio zoals genoemd in het tweede lid, in te zetten voor het initiëren en/of realiseren van initiatieven en projecten in het kader van de thema's die voortvloeien uit de afspraken in de Regio Deal Zeeland, om bij te kunnen dragen aan de ambitie en de doelen van deze Regio Deal, zoals verwoord in artikelen 1 en 2. De hoogte van de in het tweede lid onder a genoemde Rijksbijdrage wordt niet gekoppeld aan het realiseren van de beoogde resultaten zoals genoemd in artikel 4 van deze Regio Deal.
4. De in het eerste lid genoemde verdeling van de gezamenlijke indicatieve inzet van financiële middelen op hoofdlijnen, geldt als een richtlijn voor de inzet van Partijen voor hun bijdragen, zoals genoemd in het tweede lid.
5. LNV stelt de in het tweede lid en onder a, genoemde Rijksbijdrage in afstemming met BZK en de Minister van Financiën beschikbaar als een decentralisatie-uitkering. De Financiële-verhoudingswet schrijft voor dat daarbij sprake is van beleids- en bestedingsvrijheid. De decentralisatie-uitkering wordt beschikbaar gesteld aan de provincie Zeeland.
6. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal Zeeland, omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen voor de aanpak van de regionale opgaven van Zeeland. Jaarlijks wordt gezamenlijk door de Partijen bezien of er wijziging van de verdeling van de gezamenlijke indicatieve inzet wenselijk is en zij leggen eventuele nadere afspraken hierover vast.

Artikel 6 – Gezamenlijke uitgangspunten inzet Regio Envelop middelen

Artikel 6 (Gezamenlijke uitgangspunten inzet Regio Envelop middelen) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 6 – Overleg Rijk-Regio

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Zeeland en met andere samenwerkingspartners. Dit overleg zorgt voor het gezamenlijk uitwerken van de afspraken uit deze Regio Deal Zeeland en voor het volgen van de voortgang, inclusief de in artikel 7 bedoelde monitoring.
2. Het in het eerste lid bedoelde overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
  - a. vanuit de rijksoverheid de ministeries:
    - i. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
    - ii. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
    - iii. Economische Zaken en Klimaat;
    - iv. Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
    - v. Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
  - b. vanuit de Regio:
    - vi. Provincie Zeeland
3. Het in het eerste lid bedoelde overleg heeft geen (beslissings)bevoegdheden, maar zorgt voor afstemming tussen Partijen. Hierbij kunnen ook programmatische en financiële ontwikkelingen besproken worden en indien gewenst adviseert het overleg hierover aan de Partijen.
4. Het overleg bedoeld in het eerste lid voorziet in zijn eigen werkwijze. Voor de uitvoering van de Regio Deal Zeeland maakt het overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast.

Artikel 7 – Uitgangspunten inzet Regio Envelop middelen door de Provincie ten behoeve van de Regio Deal Zeeland

Artikel 7 (Uitgangspunten inzet Regio Envelop middelen door de Provincie ten behoeve van de Regio Deal Zeeland) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 7 – Monitoring en evaluatie

1. Partijen delen in het in artikel 6 beoogde overleg gegevens en documenten over de uitvoering van de Regio Deal Zeeland en informeren elkaar in dat overleg in elk geval over de haalbaarheid van voorgenomen initiatieven en projecten in het kader van de Regio Deal Zeeland en de voortgang van lopende initiatieven en projecten in het kader van de Regio Deal Zeeland.
2. Monitoring van de uitvoering van de Regio Deal Zeeland als geheel aan de hand van de informatie-uitwisseling als bedoeld in het eerste lid vindt door Partijen plaats op drie niveaus:
  - a. op het niveau van de inhoudelijke realisatie van concrete programma's en uitputting van de beschikbare gezamenlijke financiële bijdragen;
  - b. op het niveau van de in artikel 4 benoemde beoogde resultaten;
  - c. op het niveau van de in artikel 5, eerste lid, 1 genoemde indicatieve verdeling van de gezamenlijke financiële inzet van middelen.
3. De uitkomsten van de monitoring hebben als doel inzicht te bieden in het verloop en de resultaten van de Regio Deal Zeeland alsmede de Regio Envelop in zijn geheel. De monitoring heeft niet ten doel eenzijdig vanuit het Rijk (financiële) consequenties te kunnen verbinden aan de uitkomsten.
4. Op basis van deze monitoring is de provincie Zeeland voornemens om éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op te stellen over het voorafgaande jaar. Hierin wordt melding gemaakt van:
  - a. de programmatische aanpak van de in artikel 2 genoemde thema's;
  - b. de voortgang van het doelbereik in relatie tot de in artikel 4 afgesproken beoogde resultaten;
  - c. de financiële realisatie van de uitvoering van de Regio Deal Zeeland op het niveau van de in artikel 2 genoemde thema's.

- d. Indien een voortgangsrapportage (in concept) wordt opgesteld is het voornemen dit te bespreken in het in artikel 6 bedoelde overleg.
5. Provincie Zeeland kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de Provinciale Staten informeren. LNV gebruikt die rapportage als input voor de jaarlijkse voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer.
6. Partijen zijn voornemens om vanaf 2019 op vaste momenten met elkaar in overleg te treden op basis van de monitoring en jaarlijkse voortgangsrapportages.
7. Partijen spreken af dat de provincie Zeeland de uitvoering en werking van de Regio Deal Zeeland evalueert en dat de provincie Zeeland daarvan een eindevaluatie opmaakt conform de in het tweede lid onder a tot en met c genoemde onderdelen.
8. Ten behoeve van de evaluatie van de Regio Portefeuille voert het Planbureau voor de Leefomgeving een lerende evaluatie uit. De Regio kan hier desgewenst in participeren.
9. Ten behoeve van de monitoring van de arrangementen voor besluitvorming, afstemming, samenwerking, en meer in het algemeen sturing, die nodig zijn voor het uitvoeren van de Regio Deals, op regionaal en op Rijksniveau hebben het ministerie van BZK en LNV een Monitoringstraject Governance opgezet. De Regio kan hier desgewenst in participeren.

Artikel 8 Contactpersonen Samenwerkingsafspraken

Artikel 8 komt te vervallen.

Artikel 9 – Monitoring, voortgangsrapportage en evaluatie

Artikel 9 komt te vervallen.

Artikel 10 – Communicatie

Artikel 10.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Partijen komen overeen dat zij via verschillende communicatiekanalen, zoals websites, nieuwsbrieven en social media aandacht besteden aan het uitvoeren van de Regio Deal Zeeland en het Investeringsprogramma Zeeland in Stroomversnelling 2.0.

Artikel 12 – Wijzigingen

Artikel 12 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal Zeeland te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen vier weken nadat een Partij het verzoek heeft kenbaar gemaakt aan het secretariaat van het Overleg, zoals bedoeld in artikel 6. Deze informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan het secretariaat van het Overleg zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid schriftelijk (waaronder begrepen per e-mail) hebben ingestemd met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan deze Regio Deal Zeeland gehecht.

Artikel 2 – Geen wijzigingen

Behoudens de in artikel 1 van deze Wijzigingsovereenkomst neergelegde wijzigingen, blijven de overige artikelen van de Regio Deal Zeeland (zie bijlage 1) ongewijzigd in stand en behouden deze derhalve hun werking.

Artikel 3 – Geschillen en toepasselijk recht

- 3.1 Ieder geschil tussen Partijen ter zake van deze Wijzigingsovereenkomst wordt bij uitsluiting voorgelegd aan de daartoe bevoegde rechter in het arrondissement Den Haag.
- 3.2 Op deze Wijzigingsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend _____ op _____,

**De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Namens deze**

**Jan-Kees Goet
SG ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit**

**De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze**

**[naam]
SG ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**

**De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Namens deze**

**[naam]
SG ministerie van Economische Zaken en Klimaat**

**De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Namens deze**

**[naam]
SG ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

**De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Namens deze**

**[naam]
SG ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid**

**Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland
Namens deze**

**de heer J.M.M. Polman
Commissaris van de Koning**